

Mats Löfström r

Kirjallinen kysymys luottotietorekisterin pitämisen muuttamisesta julkiseksi hallintotehtäväksi

Eduskunnan puhemiehelle

Luottotietorekisterin tiedot voivat olla hyvin arkaluonteisia, koska ne kertovat henkilön taloudellisesta asemasta ja niitä käytetään usein päätöksenteon pohjana laina- ja luottihakemuksia käsiteltäessä sekä vuokrasopimuksia ja jatkuvia tilauspalveluita koskevia sopimuksia tehtäessä.

Luottotietomarkkinoilla toimivat yritykset eivät kuitenkaan muodollisesti hoida julkista hallintotehtävää. Siksi niihin ei sovelleta esimerkiksi kielilakia vaan luottotietolakia.

Luottotietopalvelu muistuttaa kuitenkin melko paljon julkista hallintotehtävää, mikä käy ilmi muun muassa luottotietolain 32 §:stä, jonka mukaan rekisteröidyllä on oikeus käyttää tarkastusoikeutta ja virheen oikaisua koskevassa asiassa omaa kieltään, joko suomea tai ruotsia, sekä saada asiakirjat tällä kielellä.

Lisäksi luottotietolain 10 §:n mukaan luottotietotoiminnan harjoittajan on yksittäistapauksessa kohtuullista korvausta vastaan annettava luottotietoja niitä pyytävälle henkilölle. Toisin sanoen luottotietoyritysten on kyettävä antamaan luottotietoja molemmilla kotimaisilla kielillä, ja niillä on oikeus vaatia kohtuullista korvausta tästä palvelusta todistuksen kielestä riippumatta.

Monet luottotietoyhtiöt antavat yhden ilmaisen todistuksen vuodessa, mutta usein vain suomeksi. Ruotsinkielisestä versiosta joutuu usein maksamaan tai sitten tilauksen tekemistä koskevat tiedot ovat niin piilossa, että ruotsinkielisen on käytännössä hyvin hankala löytää niitä.

Vaikka luottotietolaissa ruotsin- ja suomenkieliset luottotietopalvelut on yritetty tehdä yhdenvertaisiksi, käytännössä eroja kuitenkin ilmenee, koska luottotietorekisterin pitäminen ei muodollisesti ole julkinen hallintotehtävä eikä kielilakia siksi sovelleta niihin.

Koska luottotiedot ovat arkaluonteisia ja niillä voi olla paljon vaikutusta yksityishenkilöiden arkeen, on hyvin tärkeää, että luottotietorekisteristä annettavat todistukset ovat yhdenvertaisesti ruotsin- ja suomenkielisten saatavilla. Tämä voitaisiin toteuttaa tekemällä luottotietorekisterin pitämisestä julkinen hallintotehtävä. Myös oikeusasiamies on tätä mieltä.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Kirjallinen kysymys KK 53/2021 vp

Harkitseeko hallitus luottotietorekisterin pitämisen muuttamista julkiseksi hallintotehtäväksi?

Helsingissä 18.2.2021

Mats Löfström r